

HEDEMORA
KOMMUN

TRYGGHETSPLAN

LIKABEHANDLINGSPLAN

OCH

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING
FÖR GARPENBERGS SKOLA

2017-2018

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vår vision.....	3
Bakgrund.....	3
Tydliga roller	4
Information om trygghetsarbetet.....	5
Barn och elevers delaktighet i trygghetsarbetet	5
Barn och elevers rättighet till stöd när hon/han känner sig kränkt.	6
Kartläggning och nulägesanalys	6
Mål och konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter	7
Kön.....	7
Könsövergripande identitet eller uttryck	8
Etnisk tillhörighet.....	8
Religion eller annan trosuppfattning.....	9
Funktionshinder	9
Sexuell läggning.....	10
Ålder	10
Förebygga kränkande behandling	10
Upptäcka	11
Om elev kränkt elev.....	12
Om personal kränkt elev	12
Rutiner för utredning, åtgärder, dokumentation och uppföljning	12
Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen	13
Resultat av uppföljning och utvärdering redovisas i kvalitetsredovisningen.	13

Vår vision

Tolerans och respekt för varandra skall prägla skolans vardag. Garpenbergs skola ska vara en skola där diskriminering och kränkande behandling inte förekommer och där alla kan känna trygghet.

Bakgrund

Från och med 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i:

Diskrimineringslag 2008:567

6 kap. i Skollagen (2010:800).

En likabehandlingsplan enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567) och en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (Förordning (2011:681).

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Att främja likabehandling handlar bland annat om att skaffa sig kunskaper kring varje specifik diskrimineringsgrund och vad som utgör kränkande behandling.

Trygghetsplanen omfattar plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan.

Direkt diskriminering: Innebär att barn/elev blir orättvis behandlad eller missgynnad på grund av kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, ålder eller köns överskridande uttryck.

Indirekt diskriminering: Tillämpandet av en bestämmelse som verkar neutral men som får diskriminerande effekt.

Trakasserier: Om någon uppträder kränkande mot barn/elev på grund av kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, ålder eller köns överskridande uttryck.

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier kränker ett barns eller en elevs värdighet, exempelvis våld, hot och utfrysning. Andra exempel på kränkande behandling är nedsättande ryktesspridning, förlöjliganden och utfrysning. Kränkningar kan ske på olika sätt. Det kan även vara att du upprepade gånger blir retad för hur du ser ut, att du är blyg eller annorlunda.

Annan kränkande behandling kan också vara tyst genom att du inte får vara med eller att andra himlar med ögonen när barn/elev säger något. Det finns även kränkningar som är brottsliga handlingar, såsom olaga hot, misshandel och ofredande.

Mobbning är annan kränkande behandling.

Det finns vidare beteenden som av ett barn eller en elev kan uppfattas som kränkande men som är en befogad tillrättavisning som har till syfte att upprätthålla ordning och god miljö. Detta är inte förbjudet i barn- och elevskyddslagen.

Barn eller elev får inte utsättas för repressalier på grund av att det anmält eller påtalat att någon handlat i strid mot lagen eller att det medverkat i någon utredning enligt denna lag.

Tydliga roller

Huvudmans ansvar

Hedemora kommun är ansvarig för att det upprättas en plan för de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever och att dessa genomförs.

Vidare är Hedemora kommun ansvarig för att personalen fullgör sina skyldigheter enligt lagen.

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheter kring anmäld kränkning.

Förskolechef/Rektors ansvar

I verksamheten är förskolechef/rektor ansvarig för att en plan upprättas och åtgärder/aktiviteter genomförs.

En förskolechef/rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Se till att alla personal, barn/elever och vårdnadshavare känner till Trygghetsplanen

Årligen upprätta, utvärdera och utveckla en plan i samverkan med personal, barn/elever och informera vårdnadshavare.

Dokumentera misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder

Personalens ansvar

Följa Trygghetsplanen

Vid kännedom om kränkande behandling anmäla detta till förskolechefen/rektorn.

Dokumentera misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder

Barn och elevers informella ansvar

Berätta för vuxen om misstänkt kränkande behandling

Följa ordningsreglerna och bemöta andra elever på ett respektfullt sätt.

Uppföljning och utvärdering av föregående års Trygghetsplan

Vi har använt oss av Trygghetsplanen och tycker att den har fungerat väl. Planen beskriver tydligt hur och när vi ska informera om vårt trygghetsarbete och tidpunkter när det ska ske. I planen har vi lagt in förebyggande åtgärder som beskriver hur vi på vår skola jobbar för att öka tryggheten.

Vårt trygghetsarbete har vi följt upp på skolans APT och på våra möten i LEHT.

Under senare delen av hösten arbetade eleverna med att tillverka olika alster till skolans julbasar. De yngre eleverna plockade bär i skogen och gjorde sylt. Alla elever och personal, både i skolan och på fritidshemmet, var engagerade i arbetet. Även föräldrarna bidrog med bröd och vinster till lotteri. Pengarna som kom in från försäljning och lotterier användes till att köpa in material till rastaktiviteter. Eleverna var delaktiga i vilket material som skulle köpas in. Vi upplever att julbasaren verkligen bidrar till att utveckla samarbete mellan elever, personal och föräldrar. Mycket uppskattad aktivitet som vi fortsätter med även kommande läsår.

I och med den ökning av nyanlända elever som kom till vår skola under läsåret 2015/2016 har gjort att det nu finns en ökad förståelse av andra kulturer och religioner.

I vårt förebyggande arbete med kartläggning av skolgården då vi undersöker vilka aktiviteter flickor och pojkar väljer har gjorts både höst och vår. Vi kunde inte se någon större skillnad i de aktiviteter pojkar och flickor väljer. Flickor och pojkar leker tillsammans och gör samma saker.

Vi lägger stor vikt vid att miljön i skolan ska vara trygg för våra elever. När konflikter uppstår mellan eleverna tar vi upp dessa på en gång och försöker reda ut vad som hänt. Det är viktigt att vi vuxna lyssnar på eleverna och att de känner att de kan vända sig till alla på skolan. Vi kränkingsärenden följer vi den plan som finns utarbetad för kommunens skolor.

Information om trygghetsarbetet

Mål: Alla anställda, barn/elever och vårdnadshavare ska känna till Trygghetsplanen och de lagar som ligger till grund för planen.

Aktiviteter för att nå målen:

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Rektor går igenom trygghetsplanen med all personal	Första APT	Rektor
Trygghetsplanen presenteras på höstens föräldramöte.	Vid första föräldramötet	Rektor/personalen
Trygghetsplanen finns på kommunens hemsida.	Vid terminsstart	Rektor
Pedagogerna informerar på höstens föräldramöte hur elever och vårdnadshavare går till väga om de upplever att sitt barn är kränkt.	Vid första föräldramötet	Rektor Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Vårdnadshavare erbjuds en	Vid första föräldramötet	Klasslärare eller annan

papperskopia av Trygghetsplanen.		ansvarig pedagog
Eleverna informeras om Trygghetsplanen.	Vid första klassrådet	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Ett exemplar av Trygghetsplanen finns i klassrummet	Efter första klassrådet	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog

Utvärdering: Tidpunkt: vecka 41. Ansvarig: Arbetslagsledaren

Barn och elevers delaktighet i trygghetsarbetet

Mål: Eleverna ska vara delaktiga i skolans trygghetsarbete

Aktiviteter för att nå målen:

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Klasslärare går igenom och diskuterar Trygghetsplanen med eleverna.	Vid första klassrådet	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Trivsel och ordningsregler finns med som punkter på klassråd.	Varje klassråd	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Eleverna är med och utformar ordningsreglerna.	Läsårets första klassråd	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Vi har trivselvärdar i åk 2-6.	Läsårets första klassråd	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Vi har faddergrupper med elever från F-klass till åk 6.	Vid skolstart	Arbetslaget

Barn och elevers rättighet till stöd när hon/han känner sig kränkt.

Mål: Eleven får och känner stöd när hon/han känner sig kränkt

Aktiviteter för att nå målen

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Trygghetsgrupp/arbetslaget finns.	Ärenden följs upp på APT/ 2 g. termin.	Rektor
Det finns vuxna på skolan som eleven kan prata med.	Omgående vid behov	All personal
Eleven kan vända sig till skolsköterska eller rektor, (eller prata med vårdnadshavare som i sin	Omgående vid behov	Skolsköterska Rektor

tur kan vända sig till personal eller rektor.)		
När ett ärende kommer till skolans kännedom inleds en utredning.	Senast följande dag efter att ärendet kommer till skolans kännedom	Arbetslaget/Rektor

Kartläggning och nulägesanalys

Mål med kartläggning: Att undersöka om diskriminering och kränkande behandling förekommer på skolan och få kännedom om områden i Trygghetsplanen behöver förbättras.

Aktiviteter för att nå målen

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Planerade samtal och möten (klassråd, elevråd/trivselsvårdar, LEHT)	Klassråd = en gång/vecka Elevråd/trivselsvårdar = 4 ggr/termin LEHT = 1 gång/månad	Klasslärare Elevrådsansvarig Rektor
Individuella utvecklingssamtal med elever och vårdnadshavare.	En gång/termin, eller fler tillfällen vid behov	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Personal deltar i utvärdering och utformning av Trygghetsplanen	Augusti	All personal
Elever och klasslärare gör kartläggning över skolgården	Två gånger/läsår. Senast vid höstlovet och påsklovet	Klasslärare
Elever i åk 5 svarar på enkäten	Februari	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Elever F-6 svarar på Trivselenkäten	Februari	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Elevernas vårdnadshavare i åk 2 och 5 svarar på föräldraenkät	Februari	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog skickar hem enkät
Rapporterade kränkningar och vidtagna åtgärder dokumenteras och diarieförs	Vid aktuellt ärende, följs upp på APT	Rektor/arbetslaget
Arbetslagen gör en genomgång av skolans rutiner och regler för att förhindra strukturell, indirekt diskriminering.	Innan skolstart	All personal

Mål och konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter

Kön

Mål: Ingen ska bli diskriminerad eller kränkt p.g.a. sitt kön. Vi ska ha en skola där jämställdhet är en självklarhet och där jämställdhet genomsyrar verksamheten. Alla pedagoger ska sträva efter att alla elever får lika mycket talutrymme och behandlas lika i klassrummet.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Kartläggning av flickors och pojkars rastaktiviteter	I samband med höstens kartläggning av skolgården, innan höstlovet	Klasslärare
Personalen planerar verksamheten utifrån ett jämställdhetsperspektiv vid gemensamma aktiviteter t.ex. faddergrupper – blandade grupper med flickor och pojkar. Vid litteraturval tänker vi på att eleverna får läsa både ”pojks- och flickböcker”	Läsårsstart i augusti Ändras vid behov t.ex. om elever flyttar eller kommer till. Fortlöpande under läsåret	All personal
Vid utelekar planerar elever och personal tillsammans aktiviteter så att pojkar och flickor får prova på saker som de annars inte gör t.ex. hoppa långhopprep, spela fotboll.	1 g/ mån.	Ansvarig personal/ trivselsvärdar
Personalen fördelar talutrymmet i klassrummet	Kontinuerligt	Ansvarig pedagog i klassrummet
Diskussioner om kön och genus tas upp inom olika undervisningsämnen.	När det är aktuellt, t ex vid diskussioner om film, böcker, reklam eller familjer. I åk 5 eller 6 arbetar vi med identitet, jämställdhet, relationer	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Flick- och pojksamtal	Vid behov	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog

Könsövergripande identitet eller uttryck

Mål: Ingen ska bli diskriminerad eller kränkt p.g.a. könsöverskridande identitet eller uttryck.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner med elever om allas lika värde	Integrerat i all undervisning	All personal

Etnisk tillhörighet

Mål: Alla ska ha samma rättigheter, oavsett etnisk tillhörighet.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner i undervisningen som ökar elevernas förståelse för varandra. Här kan elever med annan etnisk tillhörighet vara en värdefull källa.	Integrerat i all undervisning	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
I undervisningen lära om andra länder och dess traditioner samt minoriteter i Sverige och deras traditioner.	I samband med att man läser Sverige, Europa och världen	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Elever med annat modersmål erbjuds modersmålsundervisning	Vid behov	Rektor

Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Alla ska ha samma rättigheter, oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner i undervisningen som ökar elevernas förståelse för varandra. Se olikheter i andras religioner som en tillgång.	Integrerat i all undervisning	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
I undervisningen lära om andra länders religioner och traditioner	I samband med religionsundervisningen	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog

I matsalen serveras maträtter som alla kan äta oavsett religion	När det finns elever med behov av det	Rektor/Kostchef
Elever vet vilka möjligheter det finns att ansöka om ledighet (för att kunna fira sina religiösa högtider)	Hemsidan	Rektor

Funktionshinder

Mål: Alla ska ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder. Alla elever och personal med funktionshinder ska känna sig trygga i mötet med andra på skolan.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Vi utgår från eleven med funktionshinder när aktiviteter planeras.	Vid planering av verksamheten	All personal
Skollocalerna ska vara utrustad med nödvändiga hjälpmedel, t.ex. dörröppnare, hissar m.m.		Rektor
Undervisningen ska vara anpassad så att den även passar enskilda elever med olika funktionsnedsättningar, t.ex. genom att planera in pauser, ge extra tid.	I den dagliga verksamheten	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog

Sexuell läggning

Mål: Ingen ska känna sig diskriminerad eller kränkt p.g.a. sexuell läggning.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner i undervisningen som ökar elevernas förståelse för varandra	I åk 5 eller 6 i samband med att man läser om kroppen diskutera frågor om identitet, jämställdhet, relationer, kärlek och ansvar	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
I de yngre åldrarna diskuteras olika familjebildningar	I åk 1-3 samband med att man läser om könsroller, jämställdhet och relationer	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog

Ålder

Mål: Ingen ska bli diskriminerad eller kränkt p.g.a. sin ålder.

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Vid planering av verksamheten måste personal uppmärksamma att t.ex. åldersgränser inte utesluter någon från verksamheten.	Vid planering av verksamheten	All personal

Förebygga kränkande behandling/Handlingsplan

Mål: Alla elever, flickor och pojkar, ska känna sig trygga i skolan med alla elever och vuxna, samt på hela skolans område

Främjande aktiviteter

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
Rastvakter som är väl synliga genom att cirkulera runt området och att de använder reflexvästar	Alla raster	Rastvakt
Om rastvakt är frånvarande ska den se till att någon annan tar vakten. Om personen är sjuk tar vikarie rastvakten eller någon annan i personal-gruppen	Vid frånvaro	Rastvakt/Vikarie/Arbetslaget
Vuxna finns med vid matsal och vid omklädningsrum för de yngre eleverna och vid behov för de äldre eleverna.	Vid lunch och idrottslektioner	All personal Idrottslärare
Kartläggning av skolgård	Två gånger/läsår. Senast vid höstlovet och påsklovet	Skyddsombud
Personal lyssnar aktivt på eleven och tar deras åsikter/tankar på allvar och för vidare vid behov till arbetslaget	Vid behov	All personal
Eleverna har bestämda platser i kapprum, klassrum och matsal	I samband med skolstarten	Klasslärare
Personal gör lagindelningar och gruppindelningar	Vid behov	All personal

Vi har veckoutvärderingar – hur har den här veckan varit för mig?	En gång/vecka vid klassråd	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
Trivselsvärdar åk 2-6	Utses före första trivselsvärdsmötet i sept.	Ansvarig lärare
Trivselsvärdar ordnar uteaktiviteter för hela skolan samt trivselsvärdarnas dag	Uteaktivitet sista måndagen varje månad. Maj	Ansvarig lärare
”Hela skolan läser” när eleverna läser för varandra.	Tre måndagar/månad	Arbetslaget
Faddergrupper med elever från F-6	Grupperna görs före första gemensamma aktivitet	Arbetslaget
Trygghetsplanen är en stående punkt på: arbetsplatsträffarna, föräldramöten, föräldrasamråd, klassråd, elevsamrådsgrupp (ESG)	Varje möte	Rektor, ansvarig pedagog
Pedagogen tar ansvar för att det är arbetsro i klassrummet	Vid klassrumsarbete	Klasslärare eller annan ansvarig pedagog
All personal på skolan går igenom ordningsreglerna för att få en samsyn. Personalen ska vara konsekvent i sitt handlande.	I början på läsåret	All personal

Upptäcka

Mål: Vi ska upptäcka och motverka alla former av kränkande behandling och diskriminering om det finns på skolan.

Främjande och förebyggande aktiviteter:

Alla vuxna i skolan arbetar för att främja likabehandling och för att motverka diskriminering. Vi visar konsekvent att vi inte accepterar intolerans och bristande respekt t ex genom att genast reagera om sådant händer.

Om elev kränkt elev

Om du som elev blir illa behandlad, känner dig utsatt eller otrygg, tala med en vuxen på skolan som du känner förtroende för, och berätta vad du upplevt. Du som förälder kan vända dig till personalen eller rektor på skolan. Man kan också berätta om man ser att ett annat barn på skolan far illa.

Om personal kränkt elev

Om du som elev blir illa behandlad eller kränkt av en vuxen, tala med någon annan vuxen på skolan som du känner förtroende för och/eller berätta för dina föräldrar. Du kan också vända dig till skolsköterska eller rektor.

Rutiner för utredning, åtgärder, dokumentation och uppföljning

Trygghetsgrupp finns, bestående av personal, rektor och skolsköterska.

När ett ärende kommer till vår kännedom inleds normalt redan samma dag eller senast följande dags morgon en utredning av Trygghetsgruppen som beslutar om vilka lärare som ansvarar för arbetet.

Arbetsgång vid misstänkt kränkande behandling.

1. Vid misstanke om diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller misstänkt mobbning kontaktar den som får kännedom om saken en arbetslagsledare/antimobbningsgrupp/etikgrupp/trygghetsgrupp.
2. Trygghetsgruppen initierar utredning och allvarssamtal med berörda elever samma dag.
3. Samtalen ska leda till en överenskommelse om hur kränkande behandling ska stoppas.
4. Utredarna kontaktar berörda elevers vårdnadshavare och rektor samt berörd personal inom skolan/fritidsverksamheten.
5. En uppföljning ska alltid ske inom 2 veckor.
6. Utredarna kontaktar berörda elevers vårdnadshavare efter uppföljningssamtalen.
7. Om inte problemet upphör meddelas rektor, som har ansvar för att fortsätta åtgärder vidtas. (Elevsamarådsmöte, polisanmälan eller annat.)
8. Varje ärende dokumenteras och handläggningen utvärderas av ledningsgruppen.

Om rektor får anmälan om att en vuxen kränker något barn på skolan följs denna arbetsgång:

1. Rektor sammankallar området rektorsteam för samråd. Arbetet för att inleda ev. utredning påbörjas samma dag eller senast dagen efter det att frågan aktualiserats till rektor.
2. Utredning genomförs som samtal med den berörda eleven av rektor tillsammans med ytterligare en rektor som bisittare. Eventuellt deltar också som stöd den vuxne som eleven anförtrott sig åt. Samtal hålls på samma sätt med berörd personal. Personalen informeras om rätten att anlita den fackliga organisationen som stöd.
3. En rapport formuleras där en analys och en bedömning ska finnas med. Vid behov upprättas en handlingsplan.
4. Vårdnadshavare informeras om utredningens innehåll. Förvaltningsledning informeras om den bedömning som rektorsteamet gjort.
5. Rektor tar i samråd med förvaltningsledningen ställning till om fackligt ombud ska informeras.
6. Rektor följer upp ärendet med eleven och personalen var för sig, först två gånger med en veckas mellanrum och därefter en gång i månaden vid två tillfällen.
7. Utredningen, handlingsplaner och samtal dokumenteras.

I de fall problemen inte löses av verksamheten kan barn/elev/vårdnadshavare vända sig till;

Barn- och elevombudsmannen, beo@skolinspektionen.se www.skolinspektionen.se

Diskrimineringsombudsmannen DO, do@do.se, www.do.se

Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen

Aktivitet	Tidpunkt	Ansvar
Elevenkät	Februari 2018	Rektor, lärare
Föräldraenkät	Februari 2018	Rektor, lärare
Utvärdering	Juni-aug 2018	Rektor, lärare

Resultat av uppföljning och utvärdering redovisas i kvalitetsredovisningen.

Hedemora 2017-09-20

Anna Gummesson
Rektor